

RIP – Luc Van den Broeke, mede-oprichter van Lutosa, schatjes van patatjes

Date : 4 november 2023

Begin deze week overleed Luc Van den Broeke in het West-Vlaamse Beveren-Leie. Samen met zijn broer Guy richtte hij in 1977 in de Henegouwse gemeente Leuze het bedrijf Lutosa op, producent van diepvriesfrietten. Lutosa werd het succesverhaal van de twee Oost-Vlaamse boerenzonen met gezond verstand. Vanuit het familiaal agrarisch aardappelbedrijf met wortels in het Oost-Vlaamse Olsene bouwden ze een voedingsbedrijf uit op Europese schaal. Met de slogan “schatjes van patatjes” creëerden ze een gigant van diepvriesfrietten. De broers Van den Broeke kunnen als voorbeeld staan voor het succes van de Vlaamse aardappelindustrie. Dat ze hun bedrijf in 2007 voor veel geld uit handen lieten gaan, is daar een inherent onderdeel van. Luc Van den Broeke werd 79 jaar.

Guy en Luc Van den Broeke starten hun loopbaan in het familiaal bedrijf dat zich toelegt op de verkoop van aardappelen. Maar in 1977 gooien de broer het roer om. Ze zien hoe de industriële verwerking van aardappelen meer geld opbrengt dan alleen maar de verkoop van het basisproduct. Dus ze besluiten zelf in de verwerking te stappen. In 1977 kopen ze in Leuze-en-Hainaut het failliet gegane Jacson Frigo op, een fabrikant van aardappelvlokken. Ze startten er met de productie van diepgevroren frietjes.

In 1981 wordt de naam Lutosa gelanceerd, Latijn voor Leuze, de nieuwe thuisbasis van de broers. Vier jaar later volgde de eerste forse capaciteitsuitbreiding met de bouw van een nieuwe productiehal. In 1988 neemt Lutosa in Sint-Eloois-Vijve bij Waregem het groenteverwerkend bedrijf Primeur over. Kort na de overname wordt ook daar overgeschakeld op enkel aardappelverwerking. De fabriek produceert nu in hoofdzaak diepgevroren frieten en aardappelvlokken voor instant puree. In 1998 wordt naast de fabriek van Primeur een nieuwe fabriek gezet voor de versgekoelde frietjes, vooral bedoeld voor de horeca.

Lutosa wordt een succesverhaal met verkoop over heel Europa. Ondertussen consolideert de sector. Kleine bedrijven worden opgeslokt door grote bedrijven. De broers Van den Broeke willen daarin hun rol spelen. Het Belgische bedrijf staat

mee aan de wereldtop in zijn sector, naast groepen als het Canadese McCain, de Amerikaanse spelers Simplot en Lamb Weston, en de Nederlandse groepen Farm Frites en Aviko. 'We hebben onze ambitie om wereldwijd tot de top tien te behoren waargemaakt', zegt Guy Van den Broeke in één van zijn zeldzame interviews in 2006. 'Maar het is niet direct ons doel om tot elke prijs verder op te klimmen op die ladder. We willen niet per se de grootste zijn, wel de beste. Kwaliteit is voor ons het allerbelangrijkste.' *(Lees verder onder de foto)*

Maar de werkelijkheid loopt anders. In 2007 koopt de familiale groep Pinguin het totale aandelenpakket van Lutosa, waardoor hun naam verandert in Pinguin-Lutosa. In 2013 komt Lutosa in handen van de multinational McCain. Bij de overname door McCain verplicht de Europese mededingingsautoriteit McCain de merknaam Lutosa binnen een bepaald tijdsbestek te schrappen. In 2019 verdwijnt de naam Lutosa van de markt en wordt hij vervangen door Belviva.

Na de verkoop van Lutosa beheren beide broers Van den Broeke een vermogen van om en bij 175 miljoen euro. Ze nemen een discrete plaats in onder de Rijkste Belgen en trekken zich terug uit het actieve economische bestaan. Enkel sporadisch zien we ze nog terugkomen bij een aantal kleinere investeringsprojecten.